

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Олена МАРКОВСЬКА

«01» вересня 2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

 Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ

від «01» вересня 2023 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІЛОСОФІЯ НАУКИ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма – Захист і карантин рослин

Спеціальність – 202 Захист і карантин рослин

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Херсон – 2023

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Філософія науки
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Соціальних та поведінкових наук
Викладач	Чепок Роман Володимирович , кандидат педагогічних наук, доцент. Наукові інтереси: забезпечення якісної професійної підготовки майбутніх фахівців аграрно-економічної галузі.
Контактна інформація	+380509796060 yastrubrv@gmail.com
Графік консультацій	щосереди, з 11 до 13 години
Програма дисципліни	Тема 1. Філософський аспект розвитку науки, взаємодія філософії та науки. Тема 2. Предмет, мета та завдання філософської підготовки здобувачів. Тема 3. Загальнометодологічні поняття філософії і науки, що використовуються в пізнавальній діяльності. Тема 4. Основні концепції філософії науки. Філософські наукові принципи. Тема 5. Поняття наукової теорії. Філософське поняття істини. Тема 6. Структура та класифікація науки. Структура наукового дослідження. Тема 7. Сутність характеристика та класифікація методів наукового пізнання. Тема 8. Наука і моральність: проблеми і дискусії.
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Філософія науки» є обов'язковим компонентом освітньої програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 202 Захист і карантин рослин, вивчення якої відбувається у першому семестрі першого року навчання. Дисципліна спрямована на оволодіння необхідними сучасними філософськими та загальнометодологічними знаннями, формування творчого та критичного мислення, здобуття навичок використання наукової методології у пізнавальній роботі, оволодіння вмінням доводити та відстоювати власну думку.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=1043

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	сформувати у здобувачів вищої освіти філософську культуру мислення; навчити пізнавати навколишній світ; дати сучасні філософські та загальнометодологічні знання у контексті науково-дослідної роботи; навчити практично застосовувати сучасні філософські знання у процесі виконання власного наукового дослідження під час розв'язання комплексних завдань.
Завдання вивчення	– розкрити зміст історико-філософського процесу як об'єктивного розвитку філософії;

дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> – сформувати у здобувачів вищої освіти цілісну систему філософських знань, що сприятиме формуванню наукового світогляду, гуманістичного потенціалу особистості, її високій духовності, загальної культури, творчого мислення, вмінню аналізувати явища та процеси сучасного світу, свідомо використовувати наукову методологію у пізнавальній роботі; – сформувати навички творчого мислення, вміння доводити та відстоювати власну думку.
-------------------	---

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові)	СК3. Здатність використовувати ефективні методики визначення та ідентифікації шкідливих організмів, проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за стадіями розвитку і етапами органогенезу рослин.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН	ПРН01. Здійснювати патентний пошук, захищати інтелектуальну власність, уникати порушень інтелектуальної власності інших осіб. ПРН02. Відшуковувати потрібну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати і оцінювати наявну інформацію. ПРН06. Розробляти програми і здійснювати польові, вегетаційні і лабораторні дослідження із захисту рослин у непередбачуваних умовах з використанням сучасної апаратури і обчислювальних засобів. ПРН11. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних і наукових питань, обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, проектів, інновації та/або управління виробництвом у галузі аграрних наук та продовольства
------------	---

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2023-2024 н.р.
Семестр	1
Курс	перший
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	обов'язкова
Пререквізити	-
Постреквізити	методика наукових досліджень у захисті та карантині рослин, виконання кваліфікаційної роботи та атестація здобувачів вищої освіти

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3 / 90
-----------------------------------	---------------

Лекції	16
Практичні / Семінарські	14
Лабораторні	-
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	залік

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності потребують використання загальноживаних програм та операційних систем: Moodle, Microsoft Office, платформа Zoom, Google (Google meet, Google Class).
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань.

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується наукова робота, зокрема: підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт за тематикою курсу.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Роботи, які подаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижче. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за умови, що причина відсутності студента на модулі була поважною.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. З об'єктивних причин (наприклад, стан здоров'я, сімейні обставини, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (за умови погодженням з керівником курсу).
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять і виконання самостійної роботи необхідно використовувати конспект лекцій та рекомендовані джерела інформації. Водночас використання інших джерел інформації з альтернативними поглядами дозволять сформуванню продуктивну дискусію під час обговорення теми та урізноманітнить вивчення дисципліни.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання виконаних завдань та/або виконання іншими здобувачами) передбачає анулювання зароблених балів. Використання друкованих та електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1. Розвиток науки в контексті філософського знання							
1	Лекція 1	Філософський аспект розвитку науки, взаємодія філософії та науки.	2				
	Самостійна робота 1	Наука як соціальне явище.				6	5
2-3	Лекція 2	Предмет, мета та завдання філософської підготовки здобувачів.	2				
	Практична робота 2	Філософія науки як спеціальна філософська дисципліна.			2		4
	Самостійна робота 2	Основні функції науки				8	6
4-5	Лекція 3	Загальнометодологічні поняття філософії і науки, що використовуються в пізнавальній діяльності.	2				
	Практична робота 3	Епістемологія.			2		4
	Самостійна робота 3	Некласична епістемологія				8	6
6-7	Лекція 4	Основні концепції філософії науки.	2				
	Практична робота 4	Філософські наукові принципи.			2		4
	Самостійна робота 4	Синергетика як нова стратегія наукового пошуку				8	6
	ПК ЗЧ 1	Підсумковий контроль знань зі змістової частини 1					15
		<i>Всього за змістову частину 1 – 44 год.</i>	8		6	30	50
Змістова частина 2. Методологія наукового пізнання							
8	Лекція 5	Поняття наукової теорії. Філософське поняття істини.	2				
	Практична робота 5	Методологія наукового пізнання.			2		4
	Самостійна робота 5	Зв'язок раціональності з наукою, економікою і культурою				6	6
9-10	Лекція 6	Структура та класифікація науки.	2				
	Практична робота 6	Структура наукового дослідження.			2		4
	Самостійна робота 6	Знання, його сутність, зміст, форми і типи				8	6
11-12	Лекція 7	Сутність характеристика та класифікація методів наукового пізнання.	2				
	Практична робота 7	Форми наукового знання.			2		4
	Самостійна робота 7	Філософські методи пізнання				8	6
13-14	Лекція 8	Наука і моральність: проблеми і дискусії.	2				
	Практична робота 8	Творчість у пізнанні та діяльності вченого. Наукове знання.			2		4
	Самостійна робота 8	Концепція критичного раціоналізму К.Поппера				8	6

	ПК ЗЧ 2	Підсумковий контроль знань зі змістової частини 2					10
		<i>Всього за змістову частину 2 – 46 год.</i>	8		8	30	50
		<i>Всього з навчальної дисципліни – 90 год.</i>	16		14	60	100

9. Форми і методи навчання

Лекція	Проблемні, перевернуті лекції; дискусії; сторітелінг, обговорення.
Практичні /Семінарські	Презентації, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, робота в малих групах, сюжетно-рольові та ділові ігри, ситуативні вправи; мозковий штурм; кейс-метод, спостереження.
Самостійна робота	Доповіді, індивідуальні консультації, застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, написання тез доповідей

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Для успішності навчання (за темами) здійснюється за видами навчальної роботи, проводиться на практичних заняттях з відповідних тем дисципліни і передбачає виконання поточного опитування та діагностування якості навчальної діяльності за видами самостійної підготовки, зокрема: усне опитування, тестовий контроль, захист та оцінювання індивідуальних завдань, оцінка за активність студентів на заняттях, тези виступу на конференції, участь у конференціях, публікація статті

Для здійснення поточного контролю використовується:

- метод усної перевірки знань: індивідуальне, фронтальне та ущільнене (комбіноване) усне опитування на практичних заняттях;
- метод письмового контролю: письмовий експрес-контроль на практичних заняттях;
- метод графічного контролю: перевірка виконання самостійної роботи (складання схем, органіграм);
- метод тестового контролю: перевірка знань та умінь студентів, здобутих під час роботи на аудиторних заняттях та у процесі самостійної роботи;
- метод самоконтролю, який полягає в усвідомленому регулюванні студентом своєї діяльності задля забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим цілям, вимогам, нормам, правилам, зразкам.

Поточний контроль під час практичних занять – до 28 балів; контроль виконання самостійної роботи – до 47 балів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Підсумковий контроль за 1 та 2 змістовою частиною – тестове опитування студента за допомогою Google форми.

Підсумковий контроль зі змістових частин – до 25 балів.

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю, виконання завдань самостійної роботи, підсумкового контролю зі змістових частин. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік, складає 60 балів.

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)										Підсумкова оцінка (залік)
Змістова частина 1. Розвиток науки в контексті філософського знання					Змістова частина 2. Методологія наукового пізнання					
T1	T2	T3	T4	ПК ЗЧ 1	T5	T6	T7	T8	ПК ЗЧ 2	Max 100
Max 5	Max 10	Max 10	Max 10	Max 15	Max 10	Max 10	Max 10	Max 10	Max 10	

11. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

12. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В. П., Губерський Л. В., Михальченко М. І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія : підручн. для вищ. навч. закл. 4-те вид., випр. та доп. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 552 с. 2. Гатальська С. М. Філософія культури. Київ: Либідь, 2005. 328 с. 3. Історія української філософії : підручник. Київ : Академвидав, 2008. 624 с. 4. Мельник В. Наукова методологія та її рівні. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. Львів, 2009. С. 257-275. 5. Петрушенко В. Л. Філософія. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації. Київ : Каравела; Львів : Новий світ 2000, 2002. 544 с. 6. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А.. Філософія : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2008. 592 с. 7. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу. Львів, 2009. С. 6-40. 8. Таран В. О., Зотов В. М. Соціальна філософія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 272 с. 9. Філософія: від витоків до сьогодення : хрестоматія / ред. Л. В. Губерського. Київ : Знання, 2009. 622 с. 10. Ханстантинов В. О. Філософія науки : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2017. 188 с.
---------------------------	--

<p>Додаткова</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чепок Р.В. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт із освітньої компоненти «Філософія науки» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 202 Захист і карантин рослин. Херсон: РВВ «Колос», 2023. 26 с. 2. Чепок Р.В. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи із освітньої компоненти «Філософія науки» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 202 Захист і карантин рослин. Херсон: РВВ «Колос», 2023. 22 с. 3. Вергун А. Р. Академічна доброчесність та кодекс академічної етики : лекція з дисципліни «Академічна доброчесність і антиплагиат». URL: https://cutt.ly/KCnGKpB 4. Грабченко А. І., Федорович В. О., Гаращенко Я. М. Методи наукових досліджень : навч. посібник. Харків : НТУ «ХПІ», 2009. 142 с. 5. Кравцов Ю. С. Конспект лекцій з курсу «Філософія науки – частина І» освітньо-наукової програми третього (доктор філософії) рівня вищої освіти з усіх спеціальностей і форм навчання. Кам'янське : ДДТУ, 2017. 91 с. 6. Кузь О. М., Чешко В. Ф. Філософія науки : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с. 7. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова та ін.; ред. І. С. Добронравової. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с. 8. Шаповалова І. В. Мораль як суспільний інститут: проблеми осмислення в системі сучасних соціально-економічних координат. URL: https://cutt.ly/aC3FdMu 9. Шевчук Р. М. Методологія наукового пізнання: від явища до сутності. Філософські та методологічні проблеми права. 2016. № 1. С. 31–45.
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Електронний курс дисципліни «Філософія науки» на освітній платформі Moodle: http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=1043 2. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbu.gov.ua/ 3. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: http://korolenko.kharkov.com/ 4. Електронна бібліотека. URL: http://lib.meta.ua/ 5. Закон України «Про освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text 6. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text 7. Студентська електронна бібліотека URL: http://www.lib.ua-ru.net/ 8. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/ 9. Державна служба статистики України URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ 10. Національна Академія наук України/ Інститут соціології https://i-soc.com.ua/ua/edition/books/ 11. Положення Херсонського державного аграрно-економічного університету http://www.ksau.kherson.ua/files/pologen/